

GARĪGĀS PĀRDOMAS JŪNIJĀ

– mācītāji Ivars un Anita Gaides

“...jo šis mans dēls bija miris un nu atkal ir dzīvs, viņš bija pazudis un ir atkal atrasts – un viņi sāka līksmoties”. Lūkas ev. 15: 24

Jūnijs ir ar atdzimšanu dabā,
krāšņiem ziediem, nerietošu sauli;
ar līgo dziesmām, jāņuguns liesmām,
ar mīlestības glāstiem jo liegiem,
rokrokā ejot, kad otru skauji.

Jūnijs ir ar tik baisām atmiņām,
dārgo aizvesto bezvainas ciešanām;
sāpju ceļu, ko kāds tavā vietā ies.

Jūnijs un vienmēr – piemini, pateicies:
cauri ciešanām, dzimšanai jaunai
– ir Mīlestības Dievs!

Jūnija mēneši ir nākuši un gājuši, kā ar visu dzīvē saņemto un piedzīvoto. Mēs sev atgādinām: novērtē saņemto pilnīgāk, to labo un arī, kas ir sāpīgs, dzeļ vai dur, pat kā dzelonis paliek miesā un dvēselē. Līgo tā no sirds, kā neaizlijušos Jāņos, zinot, ka viss ir no Dieva žēlastības – Viņa vadībā un ziņā. Kā pirmākā dzejoli, pēc uzskaitītā, tās kopsavilkums: IR MĪLESTĪBAS DIEVS!

Lai to atceramies un savus dzīves jūnijus un katru dienu pavadām dzīvojot ar tādu atziņu.

Jūnijā ir arī īpaša diena, kas veltīta tēviem. Paldies par to! Pats esmu tēvs, arī vectēvs jau daudzus gadus. Bez mātēm un tēviem nebūtu mēs, ne mūsu pēcnācēji. Labi ir, atcerēties, pateikties, teikt labu, arī salīdzināšanās vārdu, no sirds. Tas tiek darīts, bet bieži tiek atlikts uz nezināmu laiku. Dievam žēl, šī dzīve ir par īsu, lai attiecības atrisinātu un no sirds otru pieņemtu, tādu, kāds ir.

Jēzus savā intriģējošā līdzībā par Pazudušo dēlu, stāsta par jaunākā dēla kraso lēmumu pieprasīt tēvam sev piekrītošo mantas daļu un atstāt tēva mājas, lai drudzaini baudītu visu, kas baudāms, ieskaitot šī pārsteidzīgā soļa nelabvēlīgās sekas.

Līdzība nav lasāma vienpusīgi. Pazudušais var būt arī paštaisnais

vecākais dēls; pazudusi var būt arī māte vai meita par ko līdzība nestāsta. Bet Jēzus stāstītais gan satur Labās ziņas, ko nevajadzētu aizklāt ar vajadzību kādu tiesāt, būt savas izdomas dieva vietā, bet labāk paust vietnieciskas piedošanas prieku. Lai mums Dievs ir tas Tēvs, kas “to ieraudzīja un tam kļuva viņa žēl, un viņš skrēja tam pretī, krita tam ap kaklu...” Ja šis mīlestības Dievs netiek iepazīts un pieņemts, tad var notikt, ka Dieva Tēva tēls mums ir it kā pazudis, paliek neatklāts kā kristietības kodols. Tāds trūkums parādās viscaur dzīvē.

Savu tēvu Mārtiņu nekad neesmu piemirsis, atceros viņu kā to, kas viņa skolniekiem, un tuviniekiem, mani ieskaitot, rādīja pamācošu dzīves paraugu: piederību Dievam un Latvijai ar uzsvāru uz cieņu iepretim vērtībām, to starpā latviešu valodai, ko mācījos apgūt un lietot, kopt un turēt kā svētu. Viņa sarakstītā daudz lietotā Tēvu valodas mācības grāmatā, viņš ar savu roku man ierakstīja rakstnieka Jāņa Jaunsudrabiņa vārdus no bērnam veltītā dzejoļa:

“Tēvu valoda tev būs kā zobens ar ko ļaunus mezglus pušu cērt...”

Svēto Rakstu pētnieki ne reti veltī savu mūžu Bībeles tekstiem un to izpētei. Tā tas bija ar tēvu Mārtiņu. Viņš mācīja, vadīja skolas Latvijā un trimdā; audzināja latviešu valodas skolotājus; sarakstīja Tēvu valodas mācības grāmatas un mācības vielas apdari; bija latviešu valodas inspektors pa visu Latviju un aktīvi palīdzēja pie valodas jaunrades. Pēc kara grūtībām un bēgļu gaitām, nebija viegli ASV strādāt smagu fizisku darbu, bet tomēr viņš rakstīja, mācīja, sauca kopā uz kultūras kursiem u.c. Viņš atrada gribu un spēku sabiedrību skubināt būt arī baznīcā, to uskatot par trimdinieka pienākumu. Viņa galvenā atpūta bija makšķerēšana. Man līdz šai dienai ir žēl, ka dažkārt pietrūka laika vai gribas viņu aizvest uz upi vai ezeru, jo biju viņa šoferis. Tēvam un vectēvam Mārtiņam bija nozīmīgs mūžs, kas diemžēl, ilga tikai 53 gadus. Ir grūti aptvert, ka pagājuši jau 60 gadi kopš viņa aiziešanas mūžībā ap šo laiku 1960. gadā. Viņš būtu varējis dzīvot ilgāk, ja sirdis tad būtu spēts operēt. Bet tāda ir dzīve un paldies Dievam par visu to! Paldies Dievam, ka savu tēvu un māti varēju iepazīt kā Dievam tuvus. Arvien gan skumstu, ka, tā kā toreiz ar vešanu makšķerēt, reti spējam apkopt viņa un citu kapa kopiņas tālajā Grand Rapidu kapsētā.

"I loved you as the Father loved me. Now remain in my love. I have obeyed my Father's commands, and I remain in his love. In the same way, if you obey my commands, you will remain in my love. I have told you these things so that you can have the same joy that I have and so that your joy will be the fullest possible joy." John 15:9-11

John is speaking about the great command of Jesus, the love that the Father has for the Son and the love that the Son gives His people. We are commanded to love one another as He has loved us first. It's hard in this time of great connection, as well as disconnection. On the one hand, we are asked to look out for each other, ironically in this time of isolation. On the other, with the obsession that the media has with COVID, the world is taken over by what the French philosopher Levi-Straus calls a parallel universe. As we look back to pre-Covid and was there such a time, we can, in this month of June reflect on our own families, our fathers forefathers and in turn their fathers. There are celebrations this month, Father's Day, Jani, which is known by one name only and which is celebrated by Latvians the world over. A significant commemoration, the disconnectedness of an age, the deportations of 1941, the night of Jun 13/14, where thousands upon thousands of our fellow countrymen and women were deported, even killed or died in the steppes of Siberia. We commemorate, we remember and we must give them tribute. But we cannot forget our fathers, their fathers, the generations before us. On their shoulders the foundations of our lives are built, whether for good or not so good. But without them, as without our mothers, we would not be. Remembrances of fathers can be ones of connection, disconnection. However, as one Catholic priest recently remarked in a sermon, parents, fathers try to do the best for their children even when they reprimand them, with a stern resolve. Families, in their individual members have so many differing characteristics, wants, dislikes, attachments, dissociative estrangements. I remember the strength of my own father. He was a manufacturer of soft drinks in Daugavpils, a factory owner, as well as a farmer, owning a sizeable farmstead, along with his siblings in the rich farmland of Augszemgale. An organist, he was taught by his grandfather, the

organist and son of the local German minister, who had played the organ for ninety years. When he couldn't continue and only because of failing eyesight, he gave my father an hour's lesson and told him to play his first service. It was a disaster, but encouraged not to give up by this same stern grandfather, a role model for him all his life, he persevered and was the organist and quite popular choir director of Kaldabruna for fifteen years. Passing on this love of the instrument to my sister Vija and myself, but not so much love as strict practice in the first years, I was convinced that everyone played the organ as they were growing up. It was woven into the fabric of my life and I and my sister were already playing church services at the age of 11 and 12 respectively. Now my son Michael has been an organist for twenty years and the tradition continues. The talents, the work of previous generations is built upon and it is only because of them, my father, his father and grandfather that we continue in a tradition of organists teachers and ministers. My own grandfather was a much-respected county judge and perhaps it is no coincidence that Michael's brother Patrick is a government lawyer and Deputy Director with the Attorney General's Office, Ministry of Finance. Lest this sound like boasting, and in a way it perhaps is, I think of the connectedness that binds us, generation after generation, that holds us, as friends, as acquaintances and members of the community. It is possible to say this even in this period of social isolation, physical and social distancing. However, we are in stage 2 and can start meeting each other, albeit in our own separate bubbles. New terminology has sprung up together with COVID and it's like learning an strange language. Above all, it is the connectedness that we experience through Him God the Father who gave us His only Son Jesus Christ, to live, die, and live again, freeing us from disconnection, from ultimate disconnectedness. The love of the Father flows to the Son. In turn, Jesus gives us His love, ordering us to obey him and to love one another. So together with love comes the command, obedience to him. Our fathers give us love so that the love of the Father can be complete in us and we experience joy now but profound, complete happiness and joy in eternal life.